

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
El. paštas post@socmin.lt

I 2023-05-17 Nr. (1.19 -2023-268)2- 462
2023-05-15 Nr. (16.2Mr-34)STAP-368

DĖL SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO ĮSAKYMO PROJEKTO NR. 23-6901 DERINIMO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pateikė suinteresuotoms institucijoms derinti socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 27 d. įsakymo „Dėl mobiliųjų komandų sudarymo, specialistų atrankos ir jų darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. 23-6901. Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su derinamu projektu, teikia siūlymus jo tobulinimui:

1. Tikslinti Projekto 1.2 papunkčiu keičiamo Aprašo 4 punkto formuluotę, išbraukiant žodžius „Aprašo 6.1–6.3 papunkčiuose“, vietoj jų įrašant žodžių junginį „šiam papunktyje“, kadangi Aprašo 6.1-6.3 papunkčiuose nustatyta ne mobiliųjų komandų sudėtis pagal specialistų kompetencijas (psichologas, socialinis darbuotojas, krizių valdymo specialistas), o specialistams keliami kvalifikaciniai reikalavimai.

2. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekte šiuo metu galiojančio Aprašo redakcijos 6.2.2 bei 6.2.4 papunkčius dėstant kaip naujus Aprašo 6.3¹ bei 6.3² papunkčius, juose nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai dėl priklausomybės konsultantams skirtų mokymų bei ne mažesnės nei 1 metų darbo patirties su priklausomybę turinčiais ar psichoaktyviais medžiagas rizikingai ar žalingai vartojančiais asmenimis ir (ar) jų šeimomis bus taikomi ne tik socialiniams darbuotojams (galiojanti Aprašo redakcija), bet ir psichologams bei krizių valdymo specialistams.

Tačiau Projekto 1.10 papunktyje dėstomo 6¹ punkto nuostatos, pagal kurias vykdant mobiliosios komandos specialistų atranką, naujai priimamiems mobiliosios komandos specialistams Aprašo 6.3¹ ir 6.3² papunkčiuose numatyti reikalavimai netaikomi, jei VVTAIT įgaliotame teritoriniame skyriuje jau dirba ne mažiau nei pusė (50 proc.) specialistų, atitinkančių Aprašo 6.3¹ ir 6.3² papunkčiuose numatytus reikalavimus, prieštarauja jau minėtų Aprašo 6.3¹ ir 6.3² papunkčių nuostatoms bei neatitinka geriausių vaiko interesų užtikrinimo principo.

Ne mažiau svarbūs yra ir teisinio aiškumo bei teisinio tikrumo teisėkūroje aspektai (principai), į kurių vaiko teisių apsaugos kontrolierė nuolat atkreipia dėmesį teikdama siūlymus dėl teisės aktų projektų tobulinimo (derinimo). Siūlomas teisinis reguliavimas ne tik neatitinka šių principų bet ir sukuria teisinio neapibrėžtumo situaciją, taip pat asmenims, siekiantiems užimti mobiliosios komandos specialisto (socialinio darbuotojo, psichologo, krizių valdymo specialisto)

pareigas sukuria teisinio netikrumo situaciją, nes nėra aiškūs naujų pretendentų atrankos kriterijai ir jiems keliami reikalavimai (šių kvalifikacinių reikalavimų išimtis).

Suprantama, kad Projekto 1.9 papunktyje (Aprašo 6.3¹ ir 6.3² papunkčiuose) nustatyti reikalavimai yra svarbūs mobiliosios komandos darbo su šeima efektyvumui, taip pat susiduriama su iššūkiais pritraukiant minėtos kvalifikacijos specialistus dirbti mobiliųjų komandų sudėtyje. Tačiau ši problema gali būti sprendžiama ne nustatant šiuos kvalifikacinius reikalavimus visiems mobiliosios komandos specialistams (atsisakant Projekto 1.9 papunkčio), ir vėliau nustatant išimtis, sukuriančias teisinio netikrumo ir teisinio neaiškumo situacijas ir keliančias abejones dėl atitikimo teisėkūros principams ir taisyklėms, o keičiant Projekto 1.10 papunkčiu papildomo 6¹ punkto formuluotę ir joje nustatant, kad VVTAIT įgaliotame teritoriniame turi dirbti ne mažiau nei pusė (50 proc.) mobiliosios komandos specialistų (psichologų, socialinių darbuotojų arba krizių valdymo specialistų), išklausių priklausomybės konsultantams skirtus mokymus bei turinčių ne mažesnę nei 1 metų darbo patirtį su priklausomybę turinčiais ar psichoaktyviais medžiagas rizikingai ar žalingai vartojančiais asmenimis ir (ar) jų šeimomis ir šį reikalavimą formuluoti kaip specialistams reikiamų papildomų kompetencijų ir kvalifikacijos kėlimą, už kurį yra atsakingas subjektas, priimančias asmenį į pareigas (darbdavys).

3. Įvertinant šio rašto 2 punkte išdėstytą siūlymą dėl Projekto tobulinimo, turėtų būti tikslinama ir Projekto 1.11 papunkčio formuluotė.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė